

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

ALBINA

joi 30 XI ● anul 71 ● seria II ● nr. 1040 ● 8 pag. 25 bani

CONFERINȚA NAȚIONALĂ A P. C. R.

Căzuși de unu, te ridici de zece
Din țarina ce plugul o răstoarnă
Și pentru tine timpul care trece
Niciind n-duce cea din urmă iarnă.

Crești, bob de grâu, în leagănul de brândă,
Din scutece de nea, pe sinul țării,
Trei anotimpuri au să-ți fie gazde,
Ca-n spice iarăși să te dărui țării.

Cu oastea ta ucizi în șes parașin,
Iar miriștea îi-e viitorul șes.
Tu nu pierzi bătălia când te mociri —
Cu pinea-l crești pe cel ce-n șesuri iei.

Tractor, combină, cooperativă
Sint toate zămislite pentru spor
De lanuri și grăunțe, și-mpotrivă
A tot ce nu-ți promite viitor.

Tu, soarele, și poate că iubirea,
Efortul și visul dați rost,
Să-și 'nalțe cu nădejde omenirea
Tot ce va fi pe ceea ce a fost.

MIHAI BENIUC

Peste câteva zile se vor deschide, la București, lucrările Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român, așteptate cu interes de întregul popor. Cu acest prilej vor fi supuse spre aprobare Directivele cu privire la perfecționarea conducerii și planificării economiei naționale, potrivit condițiilor noii etape de dezvoltare socialistă a României și Principiile de bază ale îmbunătățirii organizării administrativ teritoriale a țării și ale sistematizării localităților rurale. Precum se știe, aceste importante documente, elaborate de Plenara C.C. al P.C.R. din 5—6 octombrie 1967, au fost amplu dezbătute. Milioane de cetățeni ai patriei și-au spus cuvântul în legătură cu măsurile ce urmează a fi stabilite de Conferință, au făcut prețioase propuneri. Insuflătura cu care oamenii muncii au participat la aceste dezbateri constituie o mărturie a legăturii strânse dintre partid și popor; o dovadă a dragostei și încrederii cu care masele înconjoară conducerea de partid și de stat — rezultat al politicii juste dusă de partid în munca de dezvoltare și întărire a economiei naționale, de înflorire continuă a țării.

Ținând seama pe de o parte de realitățile concrete ale vieții social-economice în fiecare etapă de dezvoltare, de marile prefaceri survenite în decursul timpului, iar pe de alta de cerințele legilor obiective ce guvernează societatea, învățând din experiența anilor trecuți, partidul știe să pună în valoare tot ce e mai de preț în construirea socialismului, având drept scop ridicarea nivelului de trai al poporului, înflorirea continuă a patriei. Fiecare faptă, fiecare măsură luată de partid mărturisesc această nobilă năzuință de făurire a unor condiții din ce în ce mai bune de viață pentru cei ce muncesc.

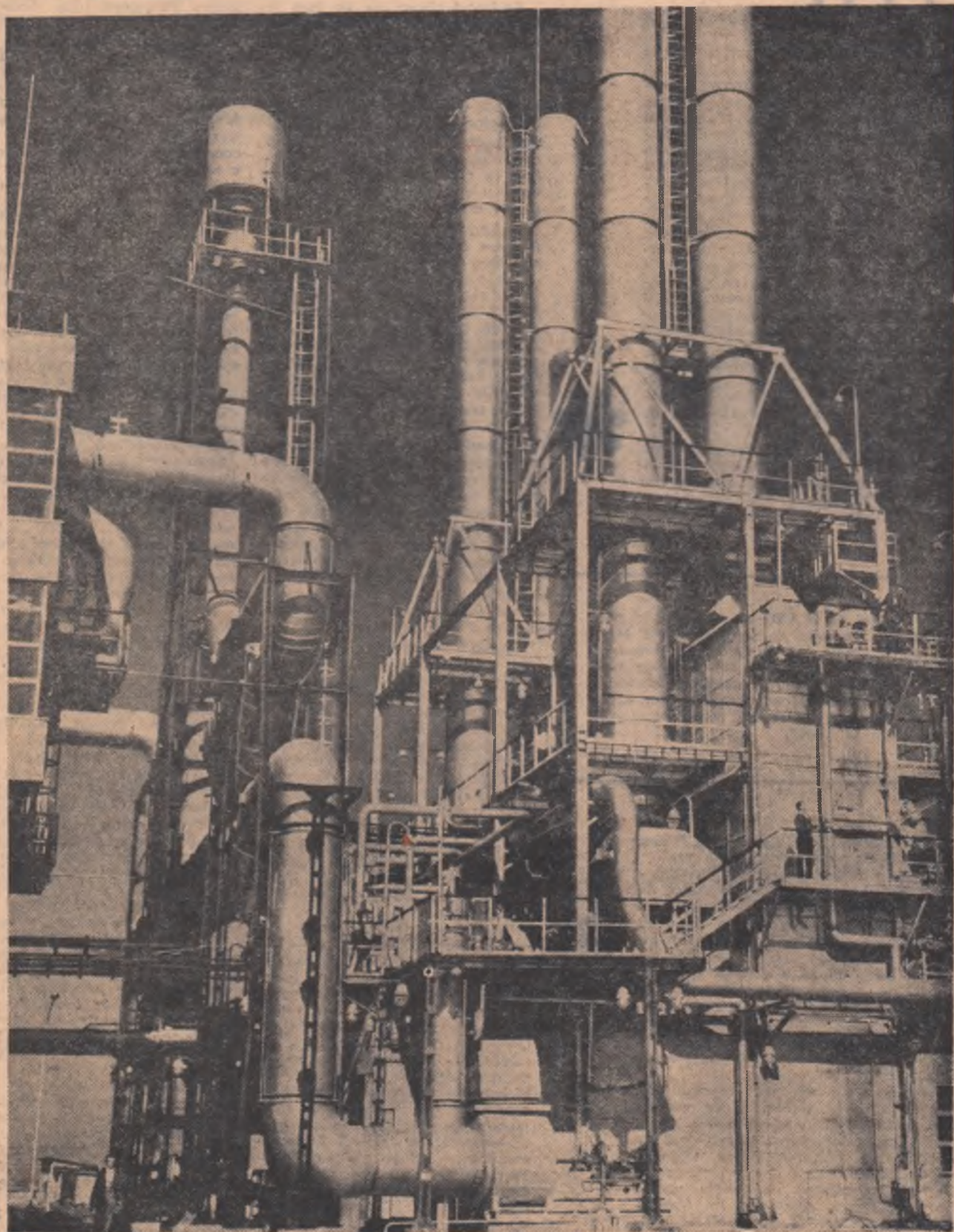
Oamenii muncii de la orașe și sate dau o înaltă apreciere programului amplu de acțiune, elaborat de partid în scopul înlăturării istoricelor hotărâri ale Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român. Ei socotesc că acest program este și programul lor și răspund cu entuziasm la chemarea fierbinte a partidului, îndolindu-și puterile în muncă. În fabrici, pe ogoare și pe șantiere, în laboratoare, în instituții de învățământ și cultură, pretutindeni, vor căuta să-și îmbunătățească metodele de lucru, obținând tot mai bune rezultate.

„Sintem mândri că facem parte din generația care poartă răspunderea construirii României Socialiste, cu o economie, ca de an mai puternică și mai înfloritoare, scria nu demult într-o telegramă trimisă de muncitorii unei fabrici din Bacău. Urmăm cu neajmărită încredere Partidul Comunist Român, făclia care ne călăuzește pe drumul luminos al prosperității, conducătorul și organizatorul înțelept al tuturor acțiunilor constructive”.

Pentru tot ce s-a realizat în anii aceștia, pentru grija pe care le-o poartă, oamenii muncii din întreaga țară mulțumesc din toată inima Comitetului Central al Partidului și personal tovarășului Nicolae Ceaușescu, întâmpinând Conferința cu noi și strălucite realizări în muncă.

Străns uniți în jurul partidului, a Comitetului Central, ei se vor strădui să se ridice la înălțimea misiunii ce revine generației noastre, adăugând noi valori chipului scumpel patrii — România Socialistă.

Partidul este în inima fiecăruia, fiindcă tot ce face el e pentru binele oamenilor, pentru progres.

Combinatul petrochimic din Pitești

FINALA CELUI DE AL VIII-LEA CONCURS

Ansamblul folcloric al căminului cultural Buda Blăgești.

Foto: POMPEI ȘIMON

VECHI ȘI BOGATE TRADIȚII

Valori de neîntrecut ale artei amatoare

Finala concursului, desfășurată zilele trecute în orașul de la Poalele Tîmpei, a constituit o strălucită afirmare a inepuizabilelor resurse și posibilități ale artei noastre amatoare. Spectacolele susținute timp de trei zile de solii zeilor de mii de artiști amatori din regiunile Brașov, Ploiești și Mureș-Autonomă Maghiară au impresionat prin autenticitate și înalta lor ținută artistică.

Finala de la Brașov — de fapt un unic spectacol monumental — a făcut să strălucască comorile artei noastre populare din trei regiuni cu vechi și bogate tradiții. Spectatorii care au urmărit programele prezentate au avut de multe ori impresia că la această confruntare au urcat scena sate întregi ca să înfățișeze tot ce au mai frumos și mai caracteristic în cîntec, joc și datini vechi.

Viața și munca, obiceiurile păstrate de-a lungul vremurilor s-au transfigurat în reprezentațiile ansamblurilor folclorice, în adevărată artă, în spectacole de mare amploare și autenticitate. Ansamblurile folclorice ale căminelor culturale din Copăcel (Făgăraș) Aita-Medie (Sfîntu-Gheorghe) și cel al Casei raionale de cultură din Sibiu au adus pe scenă nuniții de pe meleagurile lor (casa de cultură a prezentat o nuntă din marginea Sibiului) redînd în spectacolele lor atît desfășurarea tradițională a nunții cît și aspectele estetice ale acestui eveniment atît de însemnat în viața satelor.

Alte asemenea formații au participat și încîntat publicul cu spectacole care își au sursa în diferite obiceiuri și vechi tradiții. Ansamblul din comuna Rușii-Munți (Toplița) a prezentat un program plin de grație și rară frumusețe: **Cununa spicului de griu** inspirat din obiceiurile populare legate de terminarea secerișului, cel al căminelor culturale din Ocna de Jos, Ocna de Sus și Corund (Odorhei) a cucerit aplauze meritate cu spectacolul **Sfirșit de carnaval**, iar ansamblul folcloric din comuna Rîul-Alb (Tîrgoviște) a venit cu un adevărat buchet de obiceiuri și datini străvechi după cum ne arată și titlul spectacolului: **C-așa-i legea din bătrîni**.

Dacă am regretat absența de la această fază a unor formații vestite și de multe ori finaliste sau chiar laureate ale concursurilor cum ar fi ansamblul din Dăișoara, corurile din Săliște și Nocrich (Brașov) formația de dansuri din Lueriu sau a fluierașilor din Hodac Mureș-Autonomă Maghiară, ne-am bucurat în schimb de prezența în finală a unor formații mai puțin cunoscute în afara regiunilor respective, ca a dansatorilor din comuna Tăuni (Mediaș) și Monor (Reghin), a ansamblului folcloric din Copăcel, care după o muncă susținută și multă dăruire pentru arta amatoare au reușit să reprezinte cu cinste satul, să ne impresioneze cu măiestria lor.

Prezentă și la această finală, formația de dansuri de la Căpîlna de Jos

ne-a prilejuit clipe de mari satisfacții artistice.

Dacă la faza de la Brașov au dominat intrucitva formații mari, masive, ca ansamblurile folclorice, fiecare cu peste 100 de interpreți, echipa de dansuri din Tăuni cu 80 de dansatori, cea din Monor cu 70 de persoane, corul din Grebeniș (Luduș) 110 persoane, formațiile mai mici s-au afirmat și ele realizînd spectacole la nivelul artistic cerut de o asemenea confruntare. Grupul din Chîmitelnic (Luduș), format numai din 11 dansatori, a cucerit sala prin desăvîrșita măiestrie și autenticitate cu care au interpretat dansul **Roata cooperativelor**. Amintim, de asemenea, cvartetul de dans din Tg. Mureș care a prezentat un reușit moment coregrafic intitulat **La fîntînă**, grupul vocal feminin al căminului cultural din Porumbacul de Jos (Sibiu) și grupul vocal bărbătesc al Casei raionale de cultură Făgăraș.

Alături de coruri cu vechi tradiții, ca de exemplu cele din Ceuaș, (Tîrnăveni), din Ditrău Gheorghieni) sau din Brănești (Tîrgoviște) s-au afirmat și coruri mai puțin cunoscute la alte con-

La cel de al VIII-lea Concurs, în regiunea Brașov, au participat 184 formații corale, 443 echipe de dansuri, 649 brigăzi artistice, 404 formații instrumentale și 38 ansambluri folclorice, iar numărul total al artiștilor care au evoluat pe scenele concursului s-a ridicat la 37 000.

cursuri cum ar fi cele din Gura-Rîului (Sibiu), Grebeniș (Luduș).

Brigăzile artistice prezente la această fază nu s-au ridicat din punct de vedere artistic la nivelul celorlalte formații. Cele două brigăzi din regiunea Brașov (una a Casei de cultură din Sf. Gheorghe, cealaltă din comuna Moșna, raionul Mediaș) n-au depășit nici din punct de vedere al textului, nici în ceea ce privește prezentarea scenică un nivel mijlociu iar regiunea Mureș-Autonomă Maghiară n-a avut nici o brigadă sătească pe scena acestei finale.

Soliștii au fost bine reprezentați. Spațiul nu ne îngăduie să ne ocupăm mai pe larg de ei dar nu putem să nu amintim de dansatorul Ioan Oprea de la căminul cultural Bruiu (Agnita) pentru măiestria cu care a interpretat **Dansul cartofilor**, de solista vocală Lazăr Bălțeanu Anișoara din Crăciunelul de Jos (Mediaș), de Maria Moldovanu din Tg. Mureș, care au prezentat atît de frumos cîntece vechi din satele lor.

I. RADU

Au trecut cîteva zile de cînd în frumoasa sală a Casei de cultură a sindicatelor din Bacău s-au stins ultimele aplauze, dar ele îmi stăruie în suflet cu aceeași forță cu care au pornit din inimile spectatorilor răscolți de ceea ce le înfățișaseră pe scenă 100 de țărani bucovineni coboriți din Putna slăvitului nostru Ștefan Vodă, cîntînd cu credința secolelor noastre de biruință într-o totală dăruire pentru artă.

Cu sensibilitate și o profundă înțelegere a textului literar și muzical, ne-a fost prezentat madrigalul „Mi-e tare drag” de Orlando di Lasso și „Morarul” de Dumitru Kiriac. Apoi o revărsare de voieșie, de dragoste de viață: „Vin Puteni de la munte / cu tălpile pe spate / Sună-n cîntec voie bună / De la Putna mai departe... Pe versurile muncitorului Serafim Iftinchi, compozitorul Radu Paladi a scris o încîntătoare rapsodie.

Sîntem cuprinși de acel fior artistic care ne desprinde parcă de tot ce ne înconjoară și privim în noi, în tot ce avem mai bun, adunîndu-ne toată forța și toată bogăția de simțire, de dragoste și de luptă: corul, într-o destăsurare de ample sonorități interpretează în finalul spectacolului „Mîndră vatră a lui Ștefan Domn”, lucrare scrisă tot de Radu Paladi pe versuri de Vlaicu Birna...

Finala moldoveană a subliniat grija și dragostea pentru muzică ce se cultivă în aceste părți ale țării. A fost viu aplaudat un număr important de coruri: cel al căminului cultural din Răcăciuni (reg. Bacău) deținător a 73 ani de activitate, corul de femei al căminului cultural din Ipotești (Suceava), corurile caselor de cultură din Rădăuți și Cîmpulung Moldovenesc (reg. Suceava) și Huși (reg. Iași).

Ne-a încîntat orchestra de muzică populară a căminului cultural din Avrameni, raionul Săveni (reg. Suceava) sau bagheta dirijorului Ioan Săvîtescu și taratul căminului cultural din Băcioi (reg. Bacău) dirijat de tînărul Ovidiu Bălan — student în anul IV la Conservator, care, iubindu-și satul natal, a venit săptămîină de săptămîină acasă să-și ajute consătenii în dobîndirea unor mai mari virtuți artistice, întrunind astfel în taraf și într-o fanfară — de asemenea concurentă — impresianantul număr de 87 instrumentiști. Ne-au încîntat orchestrele și taraturile de aci care, mergînd pe linia tradițională moldovenească, au îmbinat armonios sonoritatea instrumentelor de coarde cu cele de suflăi, nelipsitul fluier moldovenesc fără dop (tilinca) și mai ales nelipsita trompetă, avînd un repertoriu cu deosebit de interesante melodii de cîntec și joc interpretate nuanțat. Ne-au încîntat formațiile de cimpoiari din Perieni, de fluierași din Hirtoape (reg.

Iași) și Vorniceni (reg. Suceava), din nou renumiții Ilie Cazacu, Mihai Lăcătuș (la tilincă) și Dumitru Capră care cu fluieratul lui (fără fluier) știe să emoționeze pe spectatori.

Un punct forte l-au constituit fanfarele, mult iubite prin aceste locuri. Fanfara de la Vaslui, sub conducerea lui I. Oprică, laureată a celui de al VII-lea Concurs republican, a avut și de data aceasta strălucirea cunoscută, cea de la Căzănești (reg. Iași) — deținătoare a mai multor premii republicane — o impresionantă apariție scenică: un amfiteatru cuprinzînd 60 de țărani în frumoasele costume naționale moldovenești și o prezență nouă și de un farmec deosebit — fanfara căminului cultural din Suhăru, raionul Dorohoi, sub conducerea dirijorului Vasile Niștor.

Au fost așteptate cu bucurie și formațiile de dansuri populare; dansatorii din laslovăț au adus pe scenă jocurile bătrînești: „Tînjăroi”, „Șchiopătina”, „Corobosca”, „Arcănaua”, „Bătrîneasca”; cei din Pirtești de Jos, raionul Gura Humorului, au recompus forma veche, bătrînească a Arcanului, continuată apoi de „Trilîșești”, „Pădurețul”, „Roata” și „Bătuta”; formația Casei de cultură din Vatra Dornei ne-a arătat frumusețea dansurilor de pe Valea Dornîșoarei.

Ce sprinten s-au mai mișcat și dansatorii de la Dumbrăvița (reg. Iași) jucînd „Corăghiasca”, „Borțăneasca”, „Hangul”, „Sirba”, „Bătuta”, „Hora de mîna!”... Am întinerit cu toții privindu-i.

Brigada artistică a căminului cultural din Borlești (reg. Bacău) cu programul său „Familia și opinia publică” a reușit ca, în afară de reflecțiile cu privire la relațiile noastre de muncă și de viață, să ne facă să ne amintim că ne aflăm în locurile care au zămislit pe marii noștri povestitori. Ce păcat că regiunea Suceava și Iași au dat atît de puțină atenție acestui gen de formații.

Dar să terminăm cu ceea ce a fost de o mare valoare și ne-a încîntat deopotrivă pe toți, tineri și bătrîni: ansamblurile folclorice ale căminelor culturale Buda Blăgești (reg. Bacău) — instructor G. Șfirlogea) și Pojorîta, Botuș, Bilca, Tudora și Șerăfînești (reg. Suceava) — instructor Aurel Ciornei) care au adus străbunele obiceiuri de Anul nou.

Colindele, măștile, caprele, căiuții și sorcova au întregit această atmosferă de adevărată sărbătoare a spectacolului.

Să aplaudăm din inimă formațiile care ne-au dăruit clipe înălțătoare, să-i aplaudăm pe acei intelectuali care i-au îndemnat și îndrumat pe artiștii amatori împreună cu care țîn nestînsă flacăra culturii noastre populare.

ELIZA VICICĂ

DOCUMENTELE PLENAREI C. C. AL P. C. R. ÎN DEZBATERE

Satul
de
cîmpie

După 11 ani trăiți efectiv în mijlocul cooperativelor mă simt strîns legat de satul acesta, căruia îi urmăresc îndeaproape schimbările. Descopăr azi cu bucurie cit s-a lărgit cadrul vieții cooperativelor și cum acest lucru a determinat dimensiuni corespunzătoare pe planul existenței satului. Cum se dezvoltă, așadar, satul în care trăim și muncim, e întrebarea pe care mi-o pun și la care încerc tot aici să răspund. În ultimii ani, în satul de centru Răsvani s-au clădit o școală nouă, un cămin cultural, dispensar, magazin universal. S-au ridicat, cu deosebire în vatra satului, multe case noi. Nu pot totuși trece cu vederea, o dată ajunși aici, lipsa de gust evidentă la unele construcții. Căminul cultural, urmărind fidel o schiță de plan întocmită la raion, are o asemenea înfățișare exterioară că privindu-l oricine își iubește satul rămîne cu un sentiment de nemulțumire.

Exigențele care se impun în perspectiva sistematizării localităților rurale impun proiectanților de la raion și regiune un mai mare discernămint și grijă pentru detaliul arhitectural. Casele noi care se construiesc în sat urmează un stil unic, forma pătrată. Sînt, nu zic nu, aspectuoase și încăpătoare. Dar ne paște primejdia monotoniei. Elementele tradiționale locale apar tot mai rar la noile construcții. N-ar fi bine ca atunci cînd săteanul se duce la oraș să-și ridice proiectul și autorizația de construcție să se poată sfătui cu arhitectul în privința înfățișării viitoarei case?

Observațiile de mai sus le-am făcut animat de conștiința îndatoririi pe care o avem de a nu trece nepăsători pe lângă tot ceea ce privește înfățișarea satului nostru de astăzi.

Alegerea în trecut a satului Răsvani ca centru de comună s-a dovedit nerălistă. Volumul sporit al producției agricole în prezent, necesitățile mărite de transport, creșterea circulației de bunuri de la sat la oraș și invers a cerut cu necesitate apropierea de căile principale de transport, șosele și calea ferată. În ultimii ani, Lehliu-gară, sat aparținător, s-a dezvoltat considerabil, tocmai fiindcă a fost cel mai aproape de căile de acces. Geografic el se află la confluența drumurilor care vin din Valea Seacă, Buzoieni și Răsvani, aflate

toate, administrativ, în cuprinsul aceleiași comune. Lehliu-gară se va dezvolta cu precădere în viitorul apropiat, grupînd în jurul lui celelalte sate.

Sistematizarea științifică, așa cum o arată recentul Document de partid, ne va îngădui totodată și o mai bună organizare a producției agricole, o utilizare judicioasă a forței umane și mecanice. Au fost numeroase situațiile cînd atelele nu puteau fi mobilizate decît cu mare greutate pentru acțiunile comune, din cauza dispersării lor pe teritoriul aproape a trei sate unde se aflau sediile brigăzilor de cîmp. O situație la fel de nefirească o constituie de pildă faptul că brigada a 3-a e alcătuită în prezent din oameni locuind în două sate diferite (Lehliu și Buzoieni).

Cred că direcția de dezvoltare a satelor de aici va trebui să se facă pe viitor înspre principala cale de acces, șoseaua de asfalt. E cu atît mai necesar cu cit ne aflăm la începutul specializării producției agricole. Pe lângă specificul său agrar, determinat de așezarea în inima Bărăganului, unitatea noastră își va dezvolta îngrășătoria de tineret taurin și cea de porci.

De aproape patru ani cooperativa agricolă din Răsvani, cunoscută la început ca o unitate mediocră, a învățat să-și pună tot mai bine în valoare resursele de care dispune. Organizarea teritoriului, lucrare neînfruptată pînă în prezent la unitatea noastră, ca și îmbunătățirile survenite în urma unei sistematizări raționale, ne va îngădui să folosim cu maximum de randament sursa numărul 1, pămîntul.

Ing. agr. GHEORGHE BUCUR
cooperativa agricolă de producție
Răsvani-Lehliu

Neagu Cristea, președintele sfatului popular raional Alexandria, Mugurel Burcescu, economist, și Radu Milea, șeful secției secretariat, — cercetînd harta propunerilor pentru viitoarea împărțire administrativ-teritorială.

Foto : P. LAZĂRESCU

LA SFAT
CU BRIGADA
CULTURAL —
ȘTIINȚIFICĂ

Un oaspe frecvent al sateelor, în zilele din urmă, au fost brigăzile regionale cultural-științifice ai căror membri au făcut nenumărate expuneri în legătură cu Documentele Plenarei C. C. al P. C. R. din 5—6 octombrie a.c. și au răspuns unui mare val de întrebări, pe această temă, venite din masa auditoriului. Un viu interes au arătat țărani cooperatori mult dezbătutei probleme a îmbunătățirii administrativ-teritoriale a Ro-

mâniei și sistematizării localităților rurale. În legătură cu multiplele aspecte ale acestei probleme, brigăzile cultural-științifice, alcătuite îndeosebi din cadre universitare, publiciști, arhitecți și juriști au putut da, firește, lămuriri dintre cele mai competente.

În regiunea București, spre exemplu, despre sarcinile amintite în Proiectul de Directive cu privire la dezvoltarea intensivă și multilaterală a agriculturii a vorbit profesor universitar M. Bulboacă, de la Institutul agronomic, despre reorganizarea administrativ-teritorială — lector universitar A. Cherim, despre responsabilitatea civică și profilul moral al cetățeanului — profesor universitar I. Berca etc. Printre localitățile vizitate de brigada regională se numără Plevna-Lehliu, Bordușani-Fețești, Bolintin Vale-Titu, Comana-Giurgiu și Slobozia.

Întîlnirile sătenilor cu brigada cultural-științifică, însuflețite discuții pe teme edilitare și gospodărești purtate cu acest prilej, au coincis cu e-

venimentul acordării premiilor pentru fruntășie în acțiunea de înfrumusețare a satului. Peste tot, bilanțul realizărilor pe anul în curs era încheiat, se cunoșteau succesele dar și rămănerile în urmă, încît discuțiile s-au purtat documentat, cum le șade bine locuitorilor unei regiuni ca București, unde s-au efectuat lucrări prin muncă patriotică în valoare de 165 milioane lei (cu 42 milioane lei mai mult decît în anul 1966), unde trotuarele s-au extins cu încă 41 000 metri pătrați, rețeaua de apă potabilă cu 24 km. iar gardurile din prefabricate cu 295 000 metri liniari și unde podoaba străzilor s-a îmbogățit cu o jumătate de milion de pomi, arbuști ornamentali și trandafiri.

Întîșind tabloul satului de azi, participanții la discuții au stăruit asupra perspectivelor pe care sistematizarea le deschide localităților rurale. Căci acesta e sensul Documentelor în dezbateră : o fereastră spre mîine.

N. C.

OPERĂ
A
OBȘTEI ÎNTREGI

mul gest cetățenesc pe care-l fac de obicei oamenii este plata contribuției obștești. Aceasta înseamnă mult, dar nu e totul. Va trebui explicată mai pe înțeles unei categorii de cetățeni că dragostea față de locul unde trăiesc se manifestă în forme active, în participare directă la acțiunile gospodărești.

În viitoarea sistematizare, cred că va trebui ca și unele organe și instituții raionale și regionale să-și revizuiască atitudinea față de sat. Iată de pildă un caz. Comuna noastră se cheamă că-i electrificată dar nu este decît în parte. O mică centrală electrică făcută cu mijloace proprii ne alimentează numai seara. Într-o adunare obștească s-a votat alocarea sumelor rezultate timp de 3 ani din contribuția cetățenilor, pentru electrificare, (racordarea la rețeaua republicană și efectuarea instalațiilor în sat). Întreprinderea regională de construcții și montaje electrice București a încasat banii de un an, dar nu și-a îndeplinit obligațiile. Motivul : le lipsesc 15 stâlpi de beton. Noi am socotit neserioasă o astfel de explicație. Dar la toate revenirile făcute ni s-a răspuns la fel : — „Nu avem cei 15 stâlpi“. Dacă cei de la Întreprinderea de montaje nu s-au convins încă pot să le spun că lipsa energiei electrice ține inactive la sediul C.A.P. aparate electrice ca : tocătoare de furaje, uscător de fin, selector de grîu, mașină de bătut porumbul și altele. Că în timp ce linia de înaltă tensiune trece pe deasupra grajdurilor și a pășunelor noastre, cooperativii învîrt de zor la manivela trioarelor irosindu-și forța și timpul și încărcînd în mod păgubos volumul de zile-muncă. (Cooperativei agricole i s-a răspuns că nu i se poate face racordul fiindcă lipsesc... 3 stâlpi.)

O atenție sporită aș cere și Uniunii raionale a cooperativelor de consum în ceea ce privește onorarea promptă a notelor de comandă făcute de magazinele sătești. Fiindcă uneori trec multe zile — deși mărfurile există — pînă cînd ele să ajungă la săteanul care le solicită.

Ridicarea unei grădinițe sezoniere, a unei brutării, înființarea altor servicii de prestări pentru populație sînt cîteva din obiectivele noastre pentru anul viitor. Vatra satului ca și periferia lui vor arăta — sperăm — așa cum figurează ele în prezent în proiectele noastre gospodărești. Le vom realiza cu forța unită a tuturor cetățenilor.

ION NECULA
președintele sfatului popular
al comunei Grivița, raionul
Slobozia

Pe scurt

● În raionul Medgidia, la Selmenii Mari, Selmenii Mici, Peștera, Dunărea, Clocirlia, Poarta Albă, Valul lui Traian, Rasova, Castelul, Siliștea, Lumina, căminele culturale au găzduit simpozioane pe tema : „Îmbunătățirea organizării teritorial-administrative și sistematizarea locuințelor rurale“. Au participat Dumitru Hirșulescu, inginer șef la I. L. L. Constanța, Marcel Săracu, secretarul comitetului raional de cultură și artă, Florin Bondă, activist de partid, Ion Alexandru, vicepreședinte al sfatului raional. Despre construcțiile de locuințe a vorbit directorul I.L.L. Constanța, Constantin Vanva.

● O dată cu brigăzile științifice care au plecat în aceste două luni în satele rurale, s-a deplasat și un specialist în probleme economice și ideologice, care a dezbătut documentele Plenarei C. C. al P. C. R. din 5—6 octombrie. La Murfatlar, de pildă, au vorbit economistul Simon Tavițian și inginerul Nicolae Țăranu, activiști al comitetului regional P. C. R.

NUNTĂ LA POALELE RUSCAI

Printre formațiile artistice bănațene care valorifică folclorul local, se numără și cele din raionul Făget. Grupul folcloric al căminului cultural Pietroșet de Sus a adus în scenă un număr de mai pitorești obiceiuri de nuntă, cu orațiile și cântecele ce-l însoțesc de la început și până la sfârșit, bucu-

rindu-se de un succes pilduitor pentru celelalte cămine angajate în constituirea de formații similare. În cele ce urmează, prezentăm acest frumos obicei, cu unele prescurtări ale textului literar, stăruind asupra momentelor mai importante.

Pe la prânz, la mireasa acasă se fac pregătiri pentru primirea alaiului mirelui. Acest alai este întâmpinat la poartă de către cei ai casei cu un „tun” confecționat din rotilele plugului pe care se așează un burlan. Obiceiul simbolizează hotărârea gazdelor de a-și apăra neprețuită comoară: mireasa. (La Gladna Română unde, după ce nuntașii sînt oprîți în fața porții cu același tun, mirelui i se încearcă vitejia. El trebuie să lovească cu piatra sau cu săgeata un ou de găină aninat în cel mai înalt pom din fața casei. Numai după aceea i se dă drumul în curte).

Doliașul mirelui intră apoi în curte unde este așteptat de doliașul miresei. Între cei doi conducători de nuntă se naște un dialog. Ca să al, celor de afară, doliașul mirelui cere „floarea” mult căutată pentru a o duce la el acasă, deoarece aici nu-i prieste pămîntul:

Gazda-l nost', socrul cel mare
Ne-a trimis din depărtare
C-o-uzit c-aveți o floare
Ce-aici vatra nu-i prieste
Nici aerul nu-i tihnește.
Am venit din răsărit,
Cu țujină (unealtă) de argint
Ca s-o scoatem din pămînt,
S-o scoatem din rădăcină
S-o luăm la noi în grădină.

Apoi cu voce impunătoare, de învingător, avertizează:

Dacă floarea nu ne-ți da
De noi ușor nu-ți scăpa,
Noi vă vom înconjura
În podrum (pivniță) vă vom băga
De-un butoi vă vom lega.
Și de vreți să n-o pățiți
Floarea să ne-o dărujiți!

Doliașul miresei îi răspunde și el mîndru:

Dragi chemați din răsărit,
Noi vă spunem: Bun venit!
De mult noi vă așteptăm
Ce cereți o să vă dăm,
Numai dacă veți podi
Drumul pe unde-o veni,
Numai cu bani de argint
Să nu calce pe pămînt!

Intervine din nou doliașul mirelui, declarîndu-se de acord, după care intră în acțiune givărul: intră în casă și scoate în prag o „mireasă” bătrînă, îmbrăcată urît, cu o furcă în mînă. Asistența întreagă obiectează: „Nu asta este mireasa noastră, adu-o pe cea tînără, frumoasă și cumpărată de noi”. Givărul aduce mireasa adevărată, zicînd:

Dragă nuntă, dragi nuntași
Iată floarea ce căutați.
Nu-i o floare din pahar
Ca s-o dau mirelui dar,
Ci-i o mireasă gătită,
Pentru nuntă pregătită,
Tînără și sprintenioară
Tămăra ca o cîmpioară.
Rumenă și tinerică
Și de mire logodită!
Iată, eu v-o dau cu bine
De-astăzi mirelui soție,
Iată, eu v-o dau cu drag
De-astăzi mirelui ortac
Și florile să-nflorescă
Și tinerii să trăiască!

Mireasa este scoasă în curte cu veselie și chiote. Întreaga asistență cîntă „Mulți ani”. Una dintre prietenele miresei îi urează fericire în căsnicie, arătînd că prietenilor lor, care trece astăzi în rîndul nevestelor, a fost podoaba fetelor:

Tu de astăzi încoala
Părinții îți vei lăsa,
Treci din rîndul fetelor
În rîndul nevestelor.
Cît cu noi și-ai petrecut

Ca o floare te-am avut,
Erai floare înflorită
În cunună împletită,
În cununa florilor
Și podoaba fetelor.

Toată nunta cîntă apoi pe melodia „Aina și dai na mireasă”:

Și-așa-i rîndul fetelor
Cum îi rîndul florilor:
Pînă ce-s flori roșioare
Le pun fete la cioțoare (găici)
Dacă flori se vestejesc,
La fete nu trebuiesc.
Dar voi, surorile mele,
Udați voi, florile mele,
Le udați și le păstrați
Și pe mine mă iertați,
Că v-am lăsat loc în joc
Și scaunul lingă foc
Și cărarea la tîntînă
Și pîrleazul la grădină.

După ce mireasa își ia rămas bun de la prietene, Cîntecul miresei se încheie cu replica dojenitoare a chemaților miresei, care-i cîntă:

Ficuță de la părinți
Te-ai grăbit să te măriți,
Te-ai grăbit la măritat
Ca floarea la scuturat.
La asta nu te-ai gîndit
Cînd pe ast' drum ai pornit,
Floarea mai înfloare-odată
Dar tu, niciodată fată.

Acum are loc unul dintre cele mai frumoase obiceiuri ale nunții: Tăiatul crănguței de măr. Nuntașii încep a cînta în timp ce mirele și mireasa iau un ciubăr cu apă și, cu întreg alaiul, merg în grădină la un măr tînăr:

Bagă seama, fiică, bine
Că noi te-am duce pe tine
Prin grădină la plimbare
Că de-aia-ai fost fată mare.
Puneți mîna pe ciubăr
Și să mergem pîn' la măr,
Să culegem călăpăr,
Călăpăr și viorele
Să le porți fiică-n mărgele.

Mirii aruncă apa din ciubăr la rădăcina mărului, după care mirele taie într-o singură lovitură, cu un cuțit bine ascuțit, crenguța — simbolul perpetuării — care va cădea în poala miresei. De remarcat este faptul că mirele lasă pe crenguță ațîția muguri sau frunze cîți copii dorește să-i facă soția.

Alaiul de nuntă intră apoi în casă unde mireasa este legată la cap cu o basma (zadie, cum i se mai spune). O dată cu acest „legat” fata intră în rîndul nevestelor, cum o spune și cîntecul:

Bagă seama, fiică, bine
Că noi te-am lega pe tine,
Te-am lega să fii legată
Că de-acum nu-i mai fi fată.

Acum, rînd pe rînd, mirele, nașa, nașul, givărul și rudele, toți ceilalți chemați, participă la Jocul miresei care se cîntă de către taraf. După ce toți nuntașii trec și joacă mireasa, urmează o petrecere care ține pînă seara, cînd se servește cina. Cum se termină cina, doi hitri sînt aleși să strige „cinstele” și fiecare dintre chemați aduce pe masă, în fața mirilor, darurile pregătite. Printre cadouri, desigur, nu lipsesc tradiționalele valori de pinză, colacul — simbolul belugului, — coșuri, țuică, lăzi pentru zestre și altele. Strigarea „cinstelor” decurge într-o satirică acceptabilă, lucru ce face din acest obicei un izvor de veselie generală. Urmează un alt cîntec al miresei, Cîntecul de rămas bun:

Cînd plec, maică, de la tine
Inima la tîn' rămîne,
Ia-o maică, pune-o bine
Și-o nvelește-n cîrpă albă
Și-o pune măicuță-n ladă
Și cînd îi căuta la ea
De-o fi cîrpa mohorită
Să știi că mi-s necăjită,
De-o fi cîrpa-mpăturată,
Să știi că sînt supărată,
De-o fi cîrpa cum ai pus
Oi fi, maico, cum m-am dus.

Alaiul de nuntă pleacă cu mireasa la mire acasă, unde se cîntă:

leși afară, soacră mare,
Și ne scoate-o masă-n cale
Și îți vezi de norutare,
C-așa vine de chîcîță
Ca o floare înflorită,
C-așa vine de-mponată
Ca o rujă despicată.

Petrecerea ține pînă spre dimineață, cînd se termină prima parte a nunții. A doua zi, pe la orele zece, se adună „cerfele”, chemații miresei, care merg din nou la mire, unde continuă petrecerea. Cînd intră în casă, „cerfele” cîntă:

Mult noi, fiică, te-am căutat,
Te-am căutat, nu te-am aflat,
Dar acum te-am aflat
Într-un căpejel de sat
Fără mamă, fără tată,
De străini înconjurată,
Fără frați, fără surori,
Fără grădină cu flori.
Dar nu-ți pare, soro, rău
După portul tău fetesc
Că l-ai dat pe nevestesc...

Și din nou, petrecerea ține ore întregi, pînă seara tîrziu, tinerii căsătoriți, înconjuțați cu dragoste de tot satul, făcîndu-și proiecte de viitor, întemeiate pe o căsnicie fericită și trainică.

CORNEL VESELAU
metodist la Casa raională
de cultură Făget

... mai
rani,
cubă
săilor
diul,
urme
un
...
capă
...
Bătr

— De unde ești mamele?
— De la țară sînt.
Atunci l-am ascultat că mi-
plă-
cese ascuțit înțelegînd că
drum au străbătut țara și ca să
dobîndească înflăcărarea și de-
prinderile alese de acum.

Transformarea satului e un proces profund Schimbul producției materiale cu orașul a înlesnit pătrunderea la țară a influențelor urbane. Ele au apărut în construcții, în trai și în atitudini. De obicei se împletesc bine cu specificul locului Uneori însă îl dislocuiește. De multe ori elementele de urbanism sînt aplicate la întâmplare. Formula înțeleaptă este cea care face ca ele să se integreze armonios, să nu supere ochiul și să nu întristeze sufletul. După dezbaterea Documentului de partid privind sistematizarea localităților rurale, omul de la țară a dobîndit, mai mult ca oricînd, viziunea clară a ceea ce trebuie să fie satul lui de mîine și el ca locuitor al acestui sat.

★
Omul nostru îmbrăcat orașenește urma cursurile liceului seral, iar ziua își vedea de treburile cîmpului. E Ion Josu, președinte la C.A.P. Topolovăț (Banat). Nu-i vorba am

PLAIURILE ȚĂRI

Lingă munții de sare ai Rîmnicului

Intre Govora și Rîmnice, la mijloc de drum, și-au dat întâlnire două întreprinderi surori. Uzina de sodă Govora și Combinatul chimic Rm. Vlcea. Amîndouă au fost proiectate pentru valorificarea clorurii de sodiu, pentru amîndouă, cu alte cuvinte, bulgării de sare, zăvoari în masivul Ocnel Mari-Ocnice constituie principala hrană și totodată rațiunea economică a înființării unor asociații unități ale industriei chimice.

Aici la Ocnice, pămîntul, un-

Slujiitorii ai frumosului

PRIETENII LUI VIDA GEZA

La Remetea Chioarului, Ioan Brinđușe, un meșter vestit în cioplitul lemnului, lucrează la o comandă a Galeriei Fondului plastic din Baia Mare. Face căuce, blide de lemn, linguri păcurărești de o rară frumusețe, continuând un meșteșug secular, născut și ridicat la mare artă pe meleagurile Maramureșului.

Faptul că acest rapsod al lemnului și-a reluat meșteșugul după mulți ani, e legat de o poveste impresionantă, de întâlnirea sa cu sculptorul Vida Geza. Artist al poporului.

Cu câțiva ani în urmă, Vida Geza, îndrăgostit de arta populară și de creatorii ei, a descoperit în casa unui pădurar din satul Mara, de lângă Sighet, un căruc lucrat cu aleasă artă. Obiectul infățișa un cap de om cu gura căscată, și fiecare detaliu mărturisea mina unui mare meșter.

L-a întrebat pe pădurar de unde are obiectul, cine l-a lucrat. A aflat atunci că autorul cărucului este Ioan Brinđușe un meșter țăran și că lucrarea e veche, de vreo trei decenii. Dar pe unde trăiește acum pădurarul nu mai știa, n-a putut să-i dea lămuriri. Vida Geza a început să-l caute. A colindat vreme îndelungată toate ținuturile din regiune, unde știa că vin lingurari să-și vîndă marfa, interesîndu-se de omul cu mina de aur. După multe căutări a aflat că Ioan Brinđușe, azi om la 70 de ani, trăiește la Remetea. L-a vizitat acasă, a stat de vorbă cu el, l-a convins să lucreze, să strîngă în jurul lui câțiva tineri talentați să-i inițieze în tainele meșteșugului, ale artei incrustării în lemn. I-a promis că-l va sprijini în valorificarea obiectelor numai să se apuce de treabă. Și Ioan Brinđușe, vestitul cioplitor din Maramureș, și-a scos într-o zi uneltele împachetate de mult, scoaba și securea de cioplit, s-a așezat la lucru și a început din nou să incrusteze poezia în lemn. Dar nu numai Ioan Brinđușe lucrează acum pentru Galeriele Fondului plastic. În comuna Culcea, un alt meșter vestit, Nicolae Covaci, descoperit și ajutat de Vida Geza, stă aplecat asupra lemnului și de sub mina lui ies frumoasele farfurii de lemn cu minere sculptate și alte obiecte, împodobite cu incrustări, lucrate la mare artă. Sus, la Dragomirești din raionul Vișeu, un alt meșter, Todor Birău, va semna și el în curînd un contract cu Fondul plastic din Baia Mare. Nu demult am aflat că de obiectele create de acești meșteri se interesează și Ministerul Comerțului Exterior.

Mergeți în satele amintite și stați de vorbă cu acești rapsozi ai lemnului și o să aflați amănunte de-a dreptul emoționante de grija, de sprijinul și mai ales de căldura cu care Artistul poporului Vida Geza se ocupă de ei. Un singur amănunt. De procurarea celor 3—4 metri cub de lemn de plop necesar pentru executarea comenzilor făcute de Fondul plastic s-a ocupat personal Vida Geza sacrificînd mult din timpul său pînă a reușit să obțină aprobările cuvenite și livrarea lemnului.

Stați de vorbă cu sculptorul băimărean — care este și președintele Comitetului regional pentru cultură și artă — despre acești minunați creatori. El va fi foarte zgîrcit la vorbe despre munca lui de sprijinire a acestor autentici și talentați artiști populari. Vă va vorbi în schimb foarte pe larg despre meșteșugul lor de a ciopli lemnul, despre uneltele simple pe care le folosesc cu atîta măiestrie, despre trăsăturile sculpturii populare maramureșene și vă va relata cu multă căldură că a aflat de la ei multe amănunte tehnice de a lucra, de a îmbina și trata lemnul în diferite soluții pentru a-l conserva și păstra mai bine...

În regiunea Maramureș există o preocupare susținută pentru stimularea creatorilor populari, grija de a atrage în jurul lor tineri care să învețe de la ei și să continue cu același succes tradițiile seculare ale artei populare de pe aceste meleaguri. În comuna Vad funcționează deja, sub conducerea lui Gheorghe Borodi, un cerc de cioplitori în lemn. Tot aici, datorită strădaniilor directorului de cămin, V. Apan, om pasionat și priceput, se fac încercări de a se organiza un cerc de țesut covoare, care să reinvie această artă populară de veche tradiție pe plaiurile maramureșene. La Săpința, cunoscutul creator Ion Pătraș a adunat, de asemenea, în jurul său tineri pe care îi inițiează în sculptură.

Nu demult, în vederea antrenării la creație a meșterilor populari, s-a organizat la Baia Mare o consfătuire cu aproape 200 de cioplitori în lemn, consfătuire în care s-au dezbătut importante probleme ale creației populare, ale organizării și sprijinirii acestor neîntrețuți creatori și păstrători de frumos.

R. IARAI

și alții, tot țărana diferite conținuturi subsoară și în Lectura, stulasa pe față niște omia se modifică cred că se datei noi pe care o Pe președintele țărana așa-l găseam purtau pălării

La oglindă se găsește sapun parfumat, pastă de dinți, perie. Apa vine dintr-un bazin din pod adus aici cu ajutorul unui sorb electric E ușor să mențină igiena la oraș unde toate sînt aproape de-a gata Dar aici unde tractoarele iscă praf, unde e noroi cînd plouă, unde nu-i apă curentă și canalizare ceea ce fac ei pentru a avea

mulți citadini E o luptă a doua elemente? Sau poate o împăcare a lor?

...Și omul acesta e tot de la țară. Și el ne-a dat prilejul pe care-l folosim acum să vorbim despre urbanism și urbanitate.

Il cheamă Filip Șovăilescu, e din Gearmata și îi îngrijitor de animale. Se întoarce, tocmai, cu bicicleta de la oraș.

— N-ai cumpărat de acolo nimic?

— Am în sat de toate. Mă duc numai așa... să văd orașul. Oamenii crescuți între cer și cîmpie simt această nevoie modernă să vadă orașul. Ce anume de-acolo? Marile magazine, luminația cu neon, vegetația dirijată a parcurilor, îmbrăcămîntea, aranjamentul estetic, cu un cuvînt urbanismul la el acasă? În comună au întreaga dotare modernă. Magazinul universal vinde mărfuri cu circulație rapidă. Poate n-au uitat cei de la Unirea raională a cooperativei de consum că acum doi sau trei ani cînd au trimis lenjerie de casă și costume de copii demodate și fără căutare au primit un răspuns categoric:

— Păi aici trimiteți dumneavoastră asemenea lucruri, unde în fiecare an se ține parada modei?

În ultimul an au apărut la Gearmata ca elemente de urbanism o brutărie modernă de mare capacitate, s-a mărit că-

minul cultural cu patru săli pentru petreceri populare s-a asfaltat șoseaua. În ultimii doi ani (sau cinci sau zece) a fost adusă de către oameni tot ducîndu-se să vadă orașul, o nouă influență pe care am denumit-o „urbanitate”. Urbanitatea e purtare de om civilizat și bine crescut, e politețe și bună cuviință. Cu tot numele ei care evocă orașul urbanitatea nu este exclusiv orașenească ci o virtute universală (sau așa ar trebui să fie).

Iată și o întâmplare grațioasă pe care o adăugăm acestor însemnări bănațene. O stație de tramvai a Timișoarei. Lume multă. Stația e un cetățean cu o papornică în mîini. Lumea intră grabită; omul rămîne ultimul dîndu-le la toți rîndul. În tramvai un incident: un tînar calcă zdorvăn pe cineva și nu-și cere iertare. — „Pare că ai fi de la țară”, i se spune. Omul cu papornica pâlteste ușor apoi se adresează celui-lalt: „Țăranul nostru e pîm de bună cuviință și respect, are simțul omeniei, trăiește acasă frumos și-si, cinstește semenul”.

Dacă n-ar fi avut papornica aceea rămînea ca un orașean oarecare ce vrea să aducă lumină într-o treabă confuză. Dar mi-a confirmat o bănuială spunînd singur la urmă: „Eu sînt de la țară”.

V. TOSO

LA ȚARĂ...

care-i fereau de brînz tăiau din ecau. Făceau pîini i erau rumeni la ului acestuia i s-a lă puțin față. Pe ernut o nobilă pa- ta generație de țăr- n dormit o noapte să. A dat drumul nile și ce-am vă- at ochii. Mobila uc, divan-studio, or persan pe jos, pictură pe catifea o stridentă, nimic. La baie e o cadă ntru încălzit apa.

condiția civilizației pare a fi un act eroic. Confortul la Topolovăț nu-i privilegiul președintelui. Iată ce spune Ion Neacșu, lucrător în cîmp: „Am visat întîi să am o casă și acum o am. Cinci camere, bucătărie și cămară. Acum îmi instalez motorul electric pentru baie.”

Casele în Topolovăț au deasupra șindrilă. Exteriorul păstrează pecetea tradiționalului. Pînă pătrunzi înăuntru îți dau binețe colonadele și arcadele acoperișul oblic, ograda cu atîtea elemente rustice. Înăuntru izbucnește violent confor-

Întorsul (jocul miresei) înainte de cununie, obicei de nuntă din comuna Dibica, regiunea Hunedoara

Acum cunosc alfabetul

mă de sodine și ome nu este în reliqui unuia uriaș lfer. El s-a foragerea străvechil ioc, iar strămo- curi au săpat aici urii înguste încă aciei-Felix.

Importanțelor re- a îndreptățiț ri- de sodă Govora, nile geologice e- timul deceniu au terea unor noi iznțe: dublarea inei existente și imediata ei ve- arelui combinat întreprinderi su- sprijină arterele upul de sare al care, din rațiuni cise nu și-au pu- nele între grani- ur combinat. La rindere, produsul rmează soda cal- e chimiștii o ob- și calcarul Pie- în viitorul com- de sodiu se va n principal, în produs extrem it în țară cît și a.

Adouă însă un a- al: Oltul. Apa lă prin rețeaua nctelor și sale- misiunea de a

topi sarea zăcămintelor de la Oenița și de a transporta a- cești munți de sare, deveniți saramură, în uriașele retorte ale uzinelor chimice. Jumătate din apa Oltului va curge în susul dealului, iar de aici se va întoarce sub forma unui riu sărat, răpînd anual din măruntaiele pămîntului o cantitate de 310 000 tone sare pură. Acest drum subteran al clorurei de sodiu înseamnă în fapt obținerea anuală a unei cantități de 60 000 tone sodă caustică și 36 000 tone polichlorură de vinil. Dublarea capacității uzinei de sodă Govora (în noile secții ale întreprinderii vor fi montate 7 000 tone utilaje, din care 6 200 tone se fabrică în țară după proiecte originale) va determina, evident, și creșterea producției de sodă calcinată. Valorificarea prin procedee chimice a subsolului vilcean, a favorizat, de altfel, creșterea substanțială a acestui produs, de la 50 000 tone în 1950, la 622 000 tone în 1966.

RÎMNICUL VILCEA LA ORA PIONIERATULUI

În ultimul deceniu, Rimnicul a încetat de a mai fi doar omonoscuită „capitală” a livezilor de pruni. Construcția uzinei de sodă, iar ulterior ri-

dicarea modernei fabrici de furniri și placă și a unei importante unități a industriei alimentare (I.S. Rîureni) l-a transformat într-o localitate cu pronunțat profil industrial. În scrierea între dimensiunile viitorului a marilor construcții ale industriei chimice va însemna în fapt a doua naștere a orașului. Rimnicul Vilcea va deveni în următorii ani o puternică cetate a chimiei românești (principalul furnizor de produse clorosodice), iar populația lui va crește la 50 000 de locuitori (față de cei 25 000 de localnici ai prezentului).

Experiența marilor șantiere ne-a dovedit de multe ori că locatarii marilor întreprinderi s-au recrutat în număr mare chiar din rîndul muncitorilor sosiți să lucreze cu brațele la construcția noilor unități. În mijlocul muncitorilor cu tradiție, veterani ai marilor șantiere, omul sosit își descoperă cu mai multă ușurință preferințele, aptitudinile și, în ultimă instanță calea propriului destin. Tinerii vilcoeni, sosiți la Rimnic, mai cu seamă din comunele apropiate, nu vor face — sintem siguri — excepție de la această regulă stabilită prin tradiție.

De fapt, pentru construcția noilor întreprinderi ale Rimnicului au sosit nu numai vil-

coeni, ci dimpotrivă oameni din cele mai îndepărtate colțuri din țară. Mulți dintre aceștia și-au petrecut ani buni în centrele industriale ale Moldovei și Transilvaniei, la Piatra Neamț, Borzești, Turda sau Ocna Mureșului. Numărul celor tineri este și aici, ca și în altă parte, preponderent.

Orașul nu rămîne nepăsător în fața afluxului continuu de proaspeți cetățeni. Treptat, el își reasează viața între marile sale frontiere economice și sociale. Se construiesc blocuri de locuințe, se modernizează rețeaua unităților comerciale. O întâlnire bruscă a trecutului cu prezentul, și care, în final, va conduce la nașterea Rimnicului de mine.

Locuitorii permanenți ai celor două mari unități industriale și deci și ai orașului se vor statornici abia de acum în colo. Unii dintre ei vor fi recrutați din mijlocul constructorilor, iar mulți vor sosi din alte orașe ale țării. Oamenii aceștia se vor apuca să mute dealurile Oeniței și apa Oltului în uriașul stomac al uzinei și combinatului, urmînd întreg procesul de producție de la tablourile de comandă și, o dată cu el, un nou destin și o nouă tradiție frumosului oraș de lângă apa Oltului.

LIVIU MAIOR

ÎN LUPTA CU VIRUȘII

● 400 de viruși identificați ● Viruși-cancer ● 100 000 de urmași în câteva ore ● Spre sinteza artificială a vieții.

Există la oameni, animale și plante numeroase boli, foarte răspândite și molișoase, produse nu de microbi (bacterii), ci de alți agenți care se deosebesc mult de aceștia și sînt cunoscuți sub denumirea de viruși — denumire ce derivă din cuvîntul latinesc „virus”: otrăvitor.

Gripa, pojarul, variola, paralizia infantilă, hepatita epidemică și encefalita, ciurma bovină și răpciuga ciinilor — boli atât de temute — sînt provocate de viruși. De asemenea, multe plante pot fi atinse de acești dușmani nevăzuți. Așa, de pildă, cartoful, sfecla, castravelele, pătlăgelele roșii și tutunul pot fi, adesea, atacate de viruși, capabili să distrugă părți importante din recoltă.

„Paraziții” celulei vii

Care sînt caracterile virușilor și prin ce se deosebesc ei de bacterii? În primul rînd, virușii sînt mult mai mici decît microbii. Astfel, dimensiunea lor se măsoară în milimicroni, adică cu a mia parte dintr-un micron, aceasta din urmă fiind o unitate de măsură ce reprezintă a mia parte dintr-un milimetru. Între mărimea unui virus și cea a unui bob de linte este cam același raport ca între o farfurie și întregul oraș București. Din cauza micimii lor, o mare parte din viruși nu pot fi văzuți decît cu microscopul electronic, care mărește de câteva sute de mii de ori.

Virușii reprezintă forme extrem de simple ale vieții, fiind cu totul dependenți de celulele vii ale omului sau ființei pe care le invadează. Ei sînt deci „paraziți” ai celulei vii — adică nu pot trăi și nu se pot înmulți în afara celulelor organismului-gazdă — de la care împrumută materialul și energia necesare vieții sale. Ei se înmulțesc însă cu o viteză uimică. S-a demonstrat că numai în câteva ore, într-o singură celulă umană, virusul poliomielitei (paralizei infantile) dă naștere la 100 000 de urmași.

Numărul virușilor este foarte mare — peste 400 de specii. În ultimii 15 ani, oamenii de știință au descoperit zeci de viruși noi și au stabilit rolul lor în multe boli ale căror cauze nu erau cunoscute. Lista acestor noi viruși și a bolilor provocate de ei nu s-a încheiat, și în fiecare an ea se îmbogățește cu noi descoperiri.

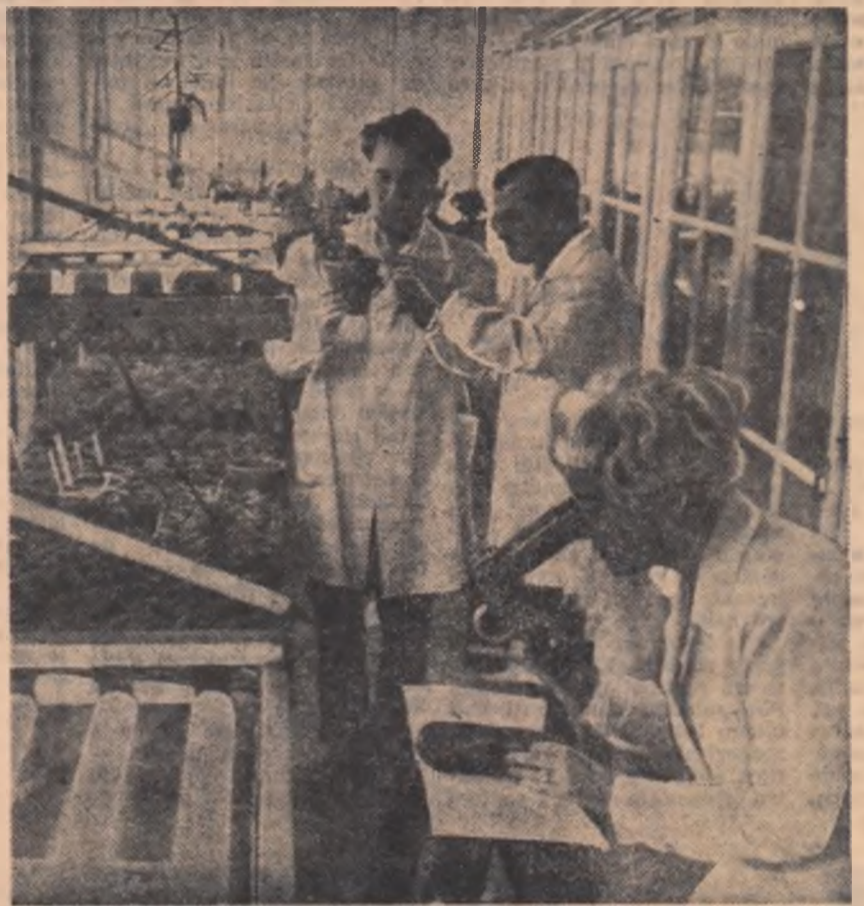
Relația virus-cancer

Importanța studierii virușilor reiese deci în primul rînd din rolul pe care îl joacă aceștia în producerea bolilor infecțioase. Într-o statistică recentă, cu date culese din patru țări, se arată că din 20 milioane de oameni care au suferit de boli infecțioase, doar 4 milioane au avut boli microbiene, iar restul — boli virotice. Aproape că nu există locuitor de pe glob, care să nu fi suferit de pe urma unor viruși — ca de pildă cei care provoacă pojarul sau gripa. Dar virușii sînt capabili să producă și alte boli decît cele considerate în mod obișnuit drept virotice. Din ce în ce mai multe dovezi vin în sprijinul rolului virușilor în unele boli de piele, în boli de

inimă și vase, în ulcerul gastro-duodenal, precum și în anumite forme de tumori canceroase sau în cancerul sîngelui (leucemia). Descifrarea mecanismului de producere a acestor boli prin viruși va contribui, desigur, la combaterea lor mai eficace.

În sfîrșit, virușii fiind dintre cele mai mici și mai simple forme vii, ei constituie principalul obiectiv al cercetătorilor care se ocupă de reproducerea artificială a vieții. De curînd, în Statele Unite ale Americii, o echipă de savanți de la Universitatea din Illinois, condusă de către dr. Sol Spiegelman a reușit sinteza unui virus în laborator. Pe de altă parte, componentele chimice principale ale virușilor — acizii nucleici virali — au fost obținuți, pe cale artificială, de o serie de cercetători, printre care se numără și colectivul de specialiști români condus de Radu Portocală, doctor în științe medicale de la Institutul de Inframicrobiologie din București. Iată deci cum un vechi vis al oamenilor de știință — crearea în eprubetă din materie inertă a materiei vii — este pe cale de a deveni realitate. Este, neîndoișor, un moment pasionant! Însemnătatea sa reală este reprezentată de faptul că o astfel de realizare ar însemna cunoașterea multilaterală a proceselor complexe ale vieții, a legilor după care aceasta se desfășoară, posibilitatea de a influența și dirija fenomenul vital, de a apăra organismul mai bine împotriva bolilor.

Dr. R. IRIMESCU

Cercetători de la Institutul de biologie al Academiei Republicii Socialiste România studiind felul cum se comportă plantele la diferite boli pricinuite de bacterii și viruși

Cum ierneză unele animale

O dată cu primele frunze îngălbenite, vestitoare ale toamnei, animalele se îngrijesc, mai mult ca oricînd, de adăposturile și, în special, de „cămărilor” lor. Grijiuliu, hîrciogul cără — încă din vremea secerișului, în cuibul său adînc de 1,5—2 m — provizoriu de cereale și legume, pe care le depozitează în camere diferite, pe categorii. Un hîrciog bătrîn adună, într-o singură vară, 15—40 kg. de boabe și alte produse vegetale. La un singur drum el poate căra pînă la 50 gr. boabe. Ca să culegă boabele, hîrciogul îndoia de la bază paiul de grîu sau secară cu ajutorul picioarelor, apoi retează spicul, îl freacă între lăbuțe, scutură boabele pe care le viră în grabă în „buzunarele” sale din obraji. El își transportă proviziile numai în timpul nopții. Lăcomia hîrciogului se vede și din complicata sa locuință compusă din 2-3 cămări pentru provizii, o cameră dormitor, citeva camere de refugiu și chiar... instalații sanitare care sînt cît mai departe de cămări și dormitor. Ursuz și morocănos, hîrciogul nu se împacă nici măcar cu femela sa decît citeva zile pe an. Fiecare individ își are cuibul său separat și izolat. Răceala umeză a lunii octombrie îndeamnă pe acest „avar precaut” să-și astupe bine cele două intrări ale locuinței și să se cuibărească în culcușul său moale, căpușit cu tot feluri de ierburi. La primul îngheț, cade într-un somn adînc, — hibernare — din care se trezește abia primăvara. Dacă iarna este mai blîndă,

hîrciogul își intrerupe somnul și consumă din provizii.

O viață asemănătoare duc și poplindăii — rozătoare mici de cîmp și rude apropiate cu veverița. Ei împinzesc șesul țării. Poplindăul își începe agoniseala de ierburi și semințe încă din luna august, iar pentru iernat își durează „locuința” nouă. O dată sfîrșit adăpostul și asigurată hrana, el adoarme încolăcit în cuib pînă prin a doua jumătate a lunii martie.

Timpul friguros al toamnei tîrzie influențează pînă și pe cel mai mare dintre animalele țării noastre: ursul. Ghinda, jirul, smeara, mura, fructele pomilor, insectele și melcii se vor termina curînd. De aceea, se hrănește peste măsură în ultimele luni de vară, acumulînd multe rezerve în corp pentru lunile de post greu al iernii. Tirziu, toamna, își caută adăpost în vreo scorbură mare sau grotă. Femela începe hibernarea ceva mai repede; de multe ori chiar la începutul lunii noiembrie, în timp ce masculul, înfruntînd cîteodată chiar zăpada mare, intră în birlog abia în decembrie. Precaut, masculul își alege și un birlog de schimb pentru cazul cînd cel ocupat ar fi în pericol. Cînd gerul se înăsprește, ursul se ghemuiește în birlog, cu labele din față aduse sub bărbie. Această poziție a făcut să se răspîndească credința greșită că ursul doarme sugîndu-și labele. O dată cu primele raze ale primăverii, ursul se deșteaptă din somnul său de iarnă. Flămînd și slăbit de postul ținut,

el iese din birlog și vai de vietatea care se încumetă să-l iasă în cale. Foamea îl face mai curajos, atacînd cu multă îndrăzneală chiar animale mari.

Din mulțimea de animale, care se pregătesc să întîmpine iarna, ne mai oprim la unul foarte puțin cunoscut: ciinele-jder sau ciinele-enot. El nu e cunoscut la noi decît de cîțiva ani și aceasta deoarece este cel mai recent animal care a pătruns în țară. A venit din Uniunea Sovietică începînd din anul 1951 și s-a răspîndit spre regiunile Galați, București, Dobrogea etc. Un exemplar, prins aproape de București, a fost împaiat și se află expus în colecția publică a muzeului „Gr. Antipa” din București. Ciinele-jder sau ciinele-enot face parte din neamul ciinilor sălbatice. Din același neam fac parte lupul și vulpea. Tăranii noștri au început să-l numească „bursucul cu barbă” datorită asemănării lui cu bursucul. În timpul nopții el vinează rozătoare, insecte, șerpi, șopirle, broaște. Deseori se hrănește și cu fructe și ierburi. În U.R.S.S., unde enotul a fost acclimatizat pentru valorificarea blăniei (prețioasă ca și blana vulpii), el a devenit dăunător pentru speciile de păsări care își fac cuibul pe pămînt, distrugînd ouăle și puii acestora. Și la noi în țară, în Delta Dunării, s-a constatat că a adus pagube de același gen. Cînd prima zăpadă acoperă pămîntul și ciinele-enot nu își găsește hrana, se retrag, cite 4-5 indivizi din aceeași familie, în culcuș, căzînd în hibernare, care durează pînă în luna martie. În anii cu ierni blînde și în regiuni cu climă mai dulce (Delta Dunării), ei continuă să se hrănească cu ce găsec.

Ingrășîndu-se de cu toamnă cu 50 la sută față de greutatea din timpul verii, ciinele-enot consumă, în timpul iernii, toate rezervele, intrînd în primăvară slăbit și flămînd.

Cunoașterea vieții și a obiceiurilor animalelor ne ajută să înțelegem care din ele sînt dăunătoare și care ne sînt prieteni. Obiceiurile lor legate de pregătirea de iernat pot fi omului de folos, dar cel mai adesea îi aduc pagube. Iată de ce oamenii de știință le studiază cu metode din ce în ce mai moderne. Rozătoarele mici sînt urmărite, de exemplu, cu contoare Geiger-Müller pentru a se cunoaște labirintul galeriilor și depozitele fiecărui individ, pentru ca să se aprecieze, cît mai obiectiv, valoarea fiecărei specii în parte, și a pagubelor provocate de aceste animale.

ELENA MANTU
cercetător principal la Muzeul de istorie naturală „Gr. Antipa” din București

ACTUALITATEA ȘTIINȚIFICĂ ȘI TEHNICĂ

ECHIPAMENT TRANZISTORIZAT PENTRU TRACTOARE

La Institutul de cercetări pentru mecanizarea agriculturii din București a fost conceput, realizat și experimentat cu succes un echipament electric tranzistorizat pentru tractoare. Noul releu tranzistorizat, lipsit de contacte și avînd o durată de funcționare de ore de funcțio-

nare fără reparații, fiind deosebit de economic.

Printr-un procedeu tehnic special se asigură și un regim optim de încărcare a bateriei. De asemenea, greutatea și gabaritul generatorului releului sînt de 3 ori mai mici decît al generatorului folosit pînă acum.

Primul lot de echipamente tranzistorizate, construite pînă în prezent din materiale și elemente semiconductoare de producție indî-

genă, s-a comportat excelent pe tractorul universal românesc U-650.

PROTEZE PENTRU SURZI

Specialiștii sovietici au realizat un aparat minuscul care vine în ajutorul surzilor. Aparatul, de forma unui ac, se poate fixa în părul celui suferînd, în imediată apropiere a pavilionului urechii. El este alimentat de un mic acumulator cu cadriu-nichel. Greutatea totală a acestui ingenios aparat este de numai 30 de grame.

ROBOT ȘOFER

În Franța s-a experimentat, recent, condu-

cerea automată a unui autobuz. Conducătorul auto a fost înlocuit cu un robot electronic, comandat de la distanță, care s-a achitat bine de sarcina ce i-a fost încredințată.

MATERIAL PLASTIC REZISTENT

Specialistul vest-german, Thomas Engel, din localitatea Heusenstamm, a descoperit, nu demult, un material plastic duroplastic foarte ușor, transparent și foarte rezistent la foc.

Din acest material se pot confecționa tuburi de diferite dimensiuni, obiecte de uz casnic și chiar tuburi de eșapament.

NOI SURSE DE CÎȘTIG

Extinderea și intensificarea colecțiilor de produse și deșeurile D.C.A. are ca scop asigurarea necesarului de materii prime pentru ca industria, la rândul ei să poată produce bunuri de larg consum într-o gamă cât mai largă. Dar în afara cantităților de produse și deșeurile intrate în fondul de stat prin unitățile D.C.A. aflate în localitățile mai mari din țară, mai rămân încă în gospodăriile populației resurse disponibile ce ar putea fi valorificate. În acest scop, între D.C.A. din cadrul Ministerului Industriei Ușoare și Centrocop a intervenit o înțelegere de colaborare potrivit căreia unitățile cooperativei de consum, în calitate de mandatar ale D.C.A.-ului sunt autorizate să încheie contracte cu membrii cooperativei agricole și cu producătorii individuali pentru producția de lână de la oile aflate în proprietate personală.

Un alt produs cu pondere însemnată ce se realizează în gospodăriile populației din mediul rural sînt piele de animale. În decursul unui an aproape în fiecare gospodărie sînt sacrificate animale ca: oi, miei și țeț, iepuri de casă etc. pentru consum propriu de carne. Pentru economia națională pielele provenite din sacrificarea animalelor constituie materia primă cea mai importantă pentru confecționarea de articole ca încălțăminte, articole de blănărie, mănuși etc. Dacă sînt bine jupuite și conservate, pînă la predarea lor către unitățile cooperativei de consum, pielele sporesc avutul obștesc al C.A.P. și venitul producătorilor individuali. De exemplu pentru o piele de oaie țigăie de calitate I se obține 48 lei. Dacă însă aceeași piele din cauza stricăciunilor de la jupuire și sărare a ajuns la calitate cea mai inferioară, costă numai 4 lei.

Nu există gospodărie țărănească în care să nu se găsească și lucruri vechi de lână, deșeurile de lână ca: zdrențe de suman, zdrene de cojoc, zdrențe de postav vechi, zdrențe de tricotaie de lână, ciorapi vechi de lână, deșeurile de lână de la pui, rămășiță de lână de sub darace țărănești, zdrențe vechi de bumbac, deșeurile tricotaie de bumbac etc. Toate aceste produse se achiziționează, plătindu-se prețuri stimulatoare sporind venitul familiei. Un alt mijloc de sporire a veniturilor în gospodăria personală este și valorificarea părului de animale. Unitățile cooperativei de consum cumpără orice cantități de păr de animale.

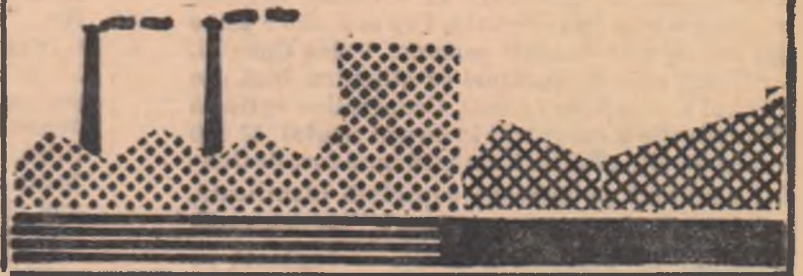
Un produs industrial nelipsit din nici o gospodărie este hîrtia. Deșeurile de hîrtie provenite din ziare vechi, saci de hîrtie, hîrtie de împachetat, caiete vechi ale copiilor etc. Strînse și predate achizitorilor cooperativei de consum reprezintă pe de o parte venituri suplimentare iar pe de altă parte materii prime valoroase pentru industria de celuloză. Dacă în alte țări se colectează 30 la sută și chiar 40 la sută din producția totală de hîrtie intrată în consum, la noi se realizează de-abia 20 la sută. Din calculele făcute rezultă că o tonă de hîrtie veche înlocuiește 5 mc de lemn.

Așadar, prin predarea hîrtii și a pieilor peste necesarul consumat în gospodărie, cit și a deșeurilor utilizabile pentru industria achizitorilor cooperativei de consum, realizați venituri suplimentare, contribuind totodată la mărirea bazei de materii prime și la diversificarea bunurilor de larg consum.

Dr. KAPPEL FRANCISC
director general adjunct
în Centrocop

Fabrica de MATERIALE IZOLATOARE și FINISAJ TURDA REG. CLUJ TELEFON NR.1120

livrează fără repartiție bandă de protecție din p.v.c pentru izolări de conducte de transport țigăie, gaze, irigații. Comenzile se pot adresa pentru anul 1968 în cel mai scurt timp la întreprinderea de materiale izolatoare și de finisaj Turda, Str. Horticulturii nr. 10.

ÎNTEPRINDEREA DE PRODUSE DIN BETON CELULAR AUTOCLAVIZAT

DOICEȘTI - RAION TIRGOVIȘTE REG. PLOIESTI

produce și livrează pe bază de repartiții și comenzi ferme;

- Elemente de zidărie și izolații din beton celular autoclavizat
- Fanouri armate din beton celular autoclavizat
- Spalieri pentru viță de vie din beton armat autoclavizat
- Chesoaane de acoperiș tip C-RA
- Diverse elemente tipizate din beton armat pentru agricultură.

Telefon 2317 Tirgoviște.

Creșteți și valorificați IEPURI DE CASĂ

Se cresc ușor și aduc venituri suplimentare în gospodăriile personale.

Procurați-vă iepuri matcă de la crescători experimentați din zona dv. sau din alte crescătorii cu sprijinul cooperativei.

Cooperativele de consum încheie contracte și preiau orice cantități de iepuri de casă plătind prețuri avantajoase.

Încheind contracte cu termene de livrare în anul 1968, puteți primi imediat avansuri în bani de pînă la 45 la sută din valoarea contractelor.

Creșteți și valorificați iepuri de casă.

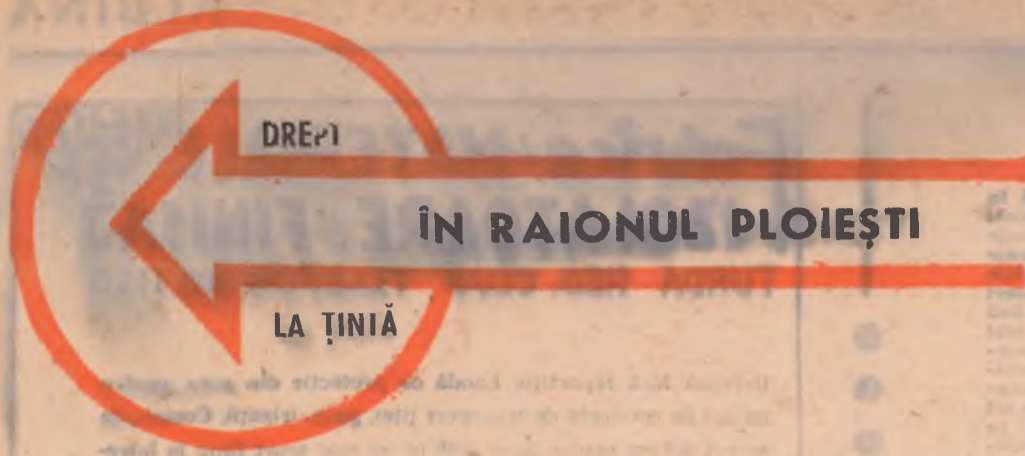

De la începutul anului și pînă în prezent Administrația de Stat Loto—Pronosport a atribuit la sistemele Pronosport, Pronoexpres, Loto și Loz în plic peste 1 000 000 premii, din care circa 700 autoturisme de diferite mărci și capacități, premii de peste 150 000 lei, 100 000 lei, 50 000 lei, excursii peste hotare, premii în obiecte și bani.

Lozul în plic vă oferă posibilitatea de a obține autoturisme și premii în bani de 20 000 lei, 10 000 lei, 5 000 lei ș.a.

ORIUNDE VĂ AFLAȚI, JUCAȚI LA LOZ
ÎN PLIC

ÎN RAIONUL PLOIEȘTI

VITĂ NOBILĂ

În raionul Ploiești s-a realizat și s-a depășit cu mult planul de desfacere la bidoane, ciubere, borcane și alte felurite vase. Cea mai mare parte din ele au luat drumul comunei Valea Cucului. Or fi pus sătenii murături cu ghiotura, încă din sezonul trecut? Nu tocmai. Cooperativa agricolă de producție a cumpărat în cursul anului 42 000 butași de viță altoită. Cum însă nu a fost desfundat pământul pe întreaga suprafață planificată, mai bine de un sfert din materialul săditor a fost replantat în bidoane. Dar vița — supărată pe acest procedeu — s-a uscat, degradându-se. Așa se întâmplă când numai vița este de soi.

Experiență ciudată

Școala de opt ani din Buda-Palanca a fost dotată, ca orice școală, cu diferite materiale didactice. Printre ele un termometru, un microscop și o trusă de chimie, care erau folosite la felurile lecțiilor. De curând însă, cu acestea s-a făcut o experiență deosebită, urmărindu-se probabil să se demonstreze că orice corp solid se poate volatiliza. Experiența a fost încununată de succes. Toate aceste materiale didactice s-au volatilizat mai ceva decât un corp gazos, adică au dispărut fără urmă.

Experiența — care a avut loc prin „grija” fostei directoare Ioana Manole — a demonstrat în orice caz ceva: o crasă neglijență.

PAZNICUL

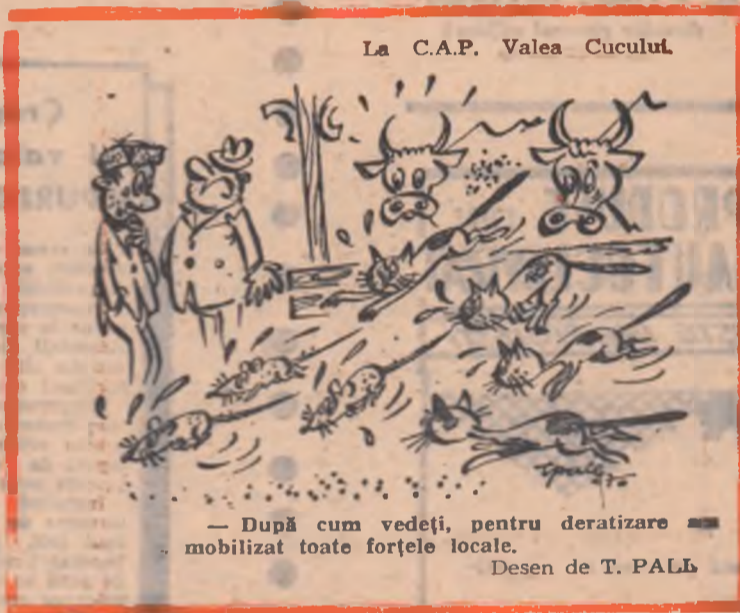
Lui Constantin Grecu de la C.A.P. Puchenii Mari

Sub cerul ca o mantie de plumb
Un om păzea pe cîmp niște porumb,
Ce trebuia cărat a doua zi
Și-nghesuit în șuri și magazii.
Știuleții liberați dintre pănuși
Păreau grăsuți ca niște purceluși
Ce miroseau a țarină și-a lapte.

Pe cîmp se-nfiripase-un vînt de noapte
Subțire, rece și stăruitor.
Pe om parcă-l cuprinsese un fior
Ce-l scutură o clipă sub pufoaică.
— Ei, fire-ai tu de vînt bezmetic, stai că
Nu-mi arde mie-acuma de hirjoană!
Tot reușesc eu să te pun pe goană,
Vorbi în sine omul și, pe loc,
Din trunze și strujeni aprinse-un foc
Ce deveni curînd o pălăcie.
Și paznicul simți cum i se-nmoale
În brațele căldurii, de urgență,
Tot frigul ca și-ntr-o vîntă vigilență,
Cînd adormi cu stordă sonor
Întocmai ca acasă pe captor.
Ce s-a-nlimplat e lesne de ghicit
Incendiul iscat a mistail,
Purtat de vînt sub plumburia boltă,
Cîte ceva din proaspăta recoltă.
Și-ar fi-nghițit ușor tot duminicatul
De n-ar fi fost să stingă focul, satul.

De-un paznic friguros și mormoloc
Să vă feriți, prieteni, ca de foc.

MIRCEA PAVELESCU

— După cum vedeți, pentru deratizare
mobilizat toate forțele locale.
Desen de T. PALL

Personalul medical, la datorie

Un personal medical care-și face conștiincios datoria acordă aceeași atenție îngrijirii tuturor pacienților de orice natură ar fi. E ceea ce i-a învățat și medicul I. Zăvoianu, directorul preventoriului din comuna Mănești, pe subordonații săi. Așa se face că aceștia (printre ei Anica Vlaă, Emilia Grigore, Anica Cirstea) s-au aplecat cu cea mai mare grijă asupra unui teren de circa 1 500 mp din incinta institutiei, aflat în suferință, fiind necultivat. Cultivîndu-l pentru doctorul Zăvoianu, au avut ocazia să facă masive injectări (de sămință), spălături (irigații), să administreze medicamente (amendamente). Bineînțeles, totul în timpul orelor de program și sub directa priveghere a... directorului.

Nu se poate spune că doctorul Zăvoianu nu s-ar fi îngrijit și de porcii din crescătoria aferentă preventoriului. Pentru ei, instituția a cumpărat turaje, ca să poată fi bine îngrișiți. Mai normal ar fi fost să se folosească terenul respectiv pentru cultivarea turajelor? Da, dacă doctorul Zăvoianu n-ar fi fost prea „grijuliu” cu buzunarul propriu. Vă întrebați ce-o să facă dinsul cu atîta porumb? O s-o pună de mămăligă!

Într-una din după-amieze, în timp ce udam florile din grădina casei, am observat că cineva mă fixează printre alucl.

— Bună stropitoarea?
— Destul de bună, zic.
— Nu prea ai spor cu ea. Să tot cari apă... Ce debit are?

— Nu mă prea pricep dar dacă grădina are 57 de metri pătrați, și în 36 de minute reușesc să ud 6/7 din ea cu stropitoarea asta, e simplu să calculez singura debitul.

— E un fleac! Dar nu merită osteneala nici pentru mine să socotesc, nici pentru dumneata să stropești cu un utilaj atît de învechit. Să-ți dai eu ceva nou, ultimul răcnet. Niște motopompe.

— Niște, ce?
— Motopompe cu un debit de 30 metri cubi pe oră. Pul pompa în funcțiune, faci o dată fiș și gata, ai stropit toată grădina.

— Tot cu stropitoarea e mai simplu. Ce mă fac dacă se strică motopompa?
— Păi nu cumperi numai una. Iți fac eu rost de patru: trei motopompe „Sadu 80” și una centrifugă.

— De unde le ai?
— Nu sînt ale mele ci ale cooperativei agricole din Albești. Ei tot n-au ce face cu ele.

Am rămas pe gînduri.
— Și eu ce să fac?
— Uzi grădina.
— Și ei n-au ce udea?
— Ba au. 120 de hectare. 60 cu porumb și 60 cu sfeclă.

— Atunci, ce le lipsește? Apa?
— Aș, au forat patru puțuri cu un debit de 60—70 metri cubi fiecare. Deci, motopompele astea nu pot face față pentru că au un debit mai mic.

— Aha, înseamnă că nu pot fi folosite.

— O! Nu înțelegi nimic. Cum să nu poată fi folosite. Insuși tovarășul Eduard Olteanu, directorul Direcției regionale de îmbunătățiri funciare și organizarea teritoriului, a spus textual că: „În urma executării forajelor de explorare-exploatare și a determinării caracteristicilor funcționale ale forajelor, pompele indicate de noi pot fi folosite pentru pomparea apei”.

— Și atunci de ce nu le folosesc cei de la Albești?

— Parcă tov. Olteanu a spus că ele pot fi folosite la Albești? A arătat, din păcate după ce s-a avizat cumpărarea lor, că pompele sînt bune pentru...

— Pomparea apei.
— Ei, bravo! Văd că ai înțeles. Ei, ce zici, le cumperi?

— Păi, le-aș lua. Și cît costă?
— Pentru că ești om simpatic și le pricepi ușor, nu o să cliștigi nimic de la dumneata. Cu cît le-au cumpărat cu atît o să și le vindă. 86 689 lei, nu rotunjesc nici măcar cu un leu.

— Nu că la mine ar conta 86 de mii de lei dar nu le iau pentru că nu prea am ce face cu pompele. La Albești tot au o întrebuintă: în loc să pompeze apa, pompează banii pe apa Simbetel.

VLADIMIR PANĂ

O FAMILIE UNITĂ

Tot hazul începe din clipa în care Gheorghe Ungureanu, gestionarul bufetului din Lipănești, a fost chemat de Nicolae Pahonțu, președintele cooperativei. Pînă atunci nu era nimic de ris ci mai curînd

de plins în ce stare se găsea bufetul.

— Măi Ungureanule, spune președintele, am primit dispoziția de la U.R.C.C. să-ți desfac contractul de muncă pentru că ești necorespunzător.

— Nene Pahonțu... — încercă Ungureanu să-l înduplece.

Președintele se arătă însă de neclintit în hotărîrea luată.

— Nimic! Dispoziția e dispoziție și trebuie respectată. Predai gestiunea.

— Nu s-ar mai putea amîna? — îngăimă Ungureanu făcîndu-se de spețea tare a

unui scaun căci picioarele i se mișcaseră. Știți, mai am cîte ceva de aranjat, de pus în ordine...

— Ce-mi umbli mie cu d-astea! Am spus: azi predai gestiunea!

— Cui? reuși să întrebe Ungureanu cu o voce stînsă de emoție.

— M-am gîndit mult cu cine să te înlocuiesc. Ne trebuie o mîină gospodărească. O să-l predai totul...

— Cui...?

— Elenei.

— Care Elena?

— Elena Ungureanu, nevastă-ta. Pe ea am numit-o în funcția de gestionar.

Gheorghe răsuflă ușurat.

— Nene Pahonțu, să te țînă Dumnezeu și U.R.C.C.-ul că tare cumsecade ești. Dar cu mine cum rămîne?

— Simplu! Ești necorespunzător ca gestionar. Te numesc ospătar la același bufet.

— Toate bune dar mi-ar trebui și un ajutor. Cred că ar fi bine să o numiți pe Luccica, fata mea.

— De acord. Doar nu o să fii tocmai eu o pledică pentru unitatea familiei voastre.

Și așa, strîns unită „familial” s-a înstăpinit la bufetul din Lipănești. Încet, încet pro-

dusele de la bufet căpătau o altă formă și deveneau proprietatea familiei Ungureanu. Din fleici subțiate ca gramaj și-au mai făcut o casă, din vin — un radio și un televizor, din brînză — o plapumă, din salam — o mașină de cusut. Lista poate continua. Sortimentul minimal le-a prilejuit o hoție maximă. În cîteva luni, datorită înțelegerii existente în sinul familiei, s-au furat 118 mii lei. Acum, soțul Ungureanu o să lipsească vreo cîteva ani din comună. Dar și Pahonțu care le-a fost naș, și-a găsit nașul.

ANDREI CROITORU